

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Західноукраїнського
національного університету

Оксана ДЕСЯТНЮК

29 серпня 2025 р.

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

Західноукраїнського національного університету
(нова редакція)

СХВАЛЕНО

Рішенням вченої ради
Західноукраїнського національного
університету

27 серпня 2025 р., протокол № 1

Тернопіль 2025

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Етичний кодекс Західноукраїнського національного університету розроблений з урахуванням досвіду і зразків кращих університетів світу.

Текст Кодексу повинен формуватися на основі пропозицій громади університету, органів студентського самоврядування та профспілкових організацій та ухвалюватися Конференцією трудового колективу ЗУНУ.

ПРЕАМБУЛА

Кодекс розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції» та Статуту Університету.

Завданням Етичного кодексу є:

- створення сприятливих умов і забезпечення ефективного виконання членами університетської спільноти своїх обов'язків, у засновки яких покладені принципи високої суспільної моралі та культури;
- формування свідомої морально-правової позиції суб'єкт-суб'єктних взаємостосунків учасників освітнього процесу;
- підвищення та підтримка позитивного іміджу Університету як науково-освітньої організації інноваційного спрямування.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Етичний кодекс Західноукраїнського національного університету (далі – Кодекс) визначає основні моральні принципи та правила етичної поведінки університетської спільноти, якими вона має керуватись у своїй повсякденній професійній діяльності.

1.2. Університет прагне створити вітакультурний простір, який сприяв би ефективному навчанню, продуктивній праці, інтенсивному обміну досвідом, народженню та запровадженню креативних ідей, підтримці особливої освітньої культури. Кожен член університетської спільноти, дотримуючись цього Кодексу, здійснюватиме власний внесок у розвиток університету, сприятиме зміцненню його іміджу і репутації.

1.3. Кодекс діє на території Університету та призначений для використання у професійній діяльності викладачів, усіх працівників і студентів навчального закладу.

II. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ЕТИКИ

2.1. Основними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської громади, є:

- **Принцип законності.** У своїй діяльності члени університетської громади повинні суворо дотримуватися та стимулювати інших до дотримання Конституції, законів України та інших діючих нормативних документів, що

регламентують науково-педагогічну діяльність; вживати заходів для обізнаності спільноти про застосовані у повсякденні університету закони і правила ділового співжиття.

- **Принцип взаємної довіри.** Учасники освітнього процесу не повинні без згоди свого співрозмовника розголошувати особисту інформацію, отриману ним під час спілкування або надання освітніх послуг, при доступі до особистих справ, а також використовувати її у власних цілях. Дотримання цього принципу сприятиме вільному обміну інформацією в університетському середовищі, співпраці та вільному продукуванню нових ідей.

- **Принцип чесності, порядності та справедливості.** Усі представники університетської громади у власній діяльності зобов'язані діяти чесно та справедливо, не розповсюджувати пліток та непідтвердженої інформації про своїх колег; уникати хабарництва у взаємостосунках, протидіяти будь-яким формам корупції.

- **Принцип відповідальності.** Студенти та працівники університету мають брати на себе особисту відповідальність за результати власної діяльності, не уникати виконання взятих на себе зобов'язань, обстоювати інтереси та імідж університету.

- **Принцип партнерства і взаємодопомоги.** З метою підвищення якості результатів діяльності представники університетської громади повинні орієнтуватися на партнерську взаємодію, колективну співпрацю, паритетну наукову та освітню діяльність.

- **Принцип взаємоповаги.** В університетському середовищі повинна панувати атмосфера взаємної поваги і доброзичливості, обов'язковим є уникнення ситуацій залякування, погроз, принижень та паплюження честі колег, фізичного та психічного насильства, нецензурної мови, проявів будь-якої дискримінації.

- **Принцип прозорості.** З метою уникнення зловживань посадовим становищем окремими особами університетської громади потрібна прозорість, повна доступність значущої інформації університетському загалу (не маєтись на увазі розкриття службової інформації, а також інформації, що захищена відповідно до законів або може призвести до порушення правових зобов'язань).

- **Принцип відкритості.** Для підвищення ефективності мотивації професійної діяльності та навчання студентам і членам трудового колективу має бути відомо, за що можуть заохочувати чи карати й за що отримано те чи інше заохочення чи покарання.

- **Принцип безпеки та добробуту громади Університету.** Будь-яка діяльність студентів і працівників Університету не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну членів університетської громади.

2.2. Дотримання вище зазначених принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетського співтовариства.

ІІІ. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ ЗУНУ

3.1. Нормами гідної поведінки у ЗУНУ є:

- Дотримання вимог законодавства України, Загальної декларації прав людини та внутрішніх нормативних документів Університету, прагнення шляхом освіти й виховання сприяти формуванню поваги до цих прав і свобод, забезпеченню загального їх визнання й реалізації як основи свободи, справедливості та загального миру.
- Дотримання норм моралі, принципів та правил етичної поведінки.
- Сприяння збереженню та примноженню традицій університету.
- Знання історії Університету, вшанування творчих та наукових здобутків видатних випускників.
- Підтримання атмосфери довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві.
- Підтримка чистоти і порядку на території Університету, дбайливе ставлення до майна та ресурсів Університету.
- Підвищення престижу Університету результатами власної діяльності кожного працівника і студента.
- Піклування про чистоту власної усної і писемної мови та ділового мовлення між колегами, викладачами і студентами.
- Формування та підтримка позитивного іміджу Університету.

3.2. Неприйнятною поведінкою в Університеті є:

- Порухення норм моралі, принципів та правил етичної поведінки, зокрема вживання ненормативної лексики. Вживання наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та паління як у приміщеннях Університету так і на його території.
- Розповсюдження пліток та непідтвердженої інформації про своїх колег;
- Фізична чи моральна агресія проти інших, будь-які сексуальні зазіхання чи домагання.
- Завдавання шкоди моральному чи фізичному здоров'ю, матеріальним цінностям колег, а також матеріально-технічній базі Університету.
- Використання без дозволу ректорату (деканату) символіки Університету, факультету у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю ЗУНУ.
- Отримання або пропонування подарунків, винагород за отримання будь-яких переваг у навчальній чи трудовій діяльності (хабарництво).
- Використання родинних або службових зв'язків для отримання особистих переваг у професійній чи навчальній діяльності.

- Навмисне використання та присвоєння результатів чужої наукової чи творчої діяльності (плагіат).
- Шахрайство, а саме:
 - фальсифікація наукових результатів та використання їх в академічній роботі;
 - підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
 - списування при складанні будь-якого виду контролю;
 - придбання в інших осіб чи організацій та подання як власних результатів наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, курсових, дипломних та магістерських робіт, монографій, навчальних посібників тощо);
 - внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

3.3. Загальні правила дрес-коду в Університеті.

Зовнішній вигляд студентів та членів трудового колективу повинен відповідати їх місії.

- Для професорсько-викладацького складу і керівників підрозділів: класичний діловий стиль одягу.
- Для співробітників, які не здійснюють науково-педагогічної діяльності: демократичний діловий стиль одягу.
- Для студентів - демократичний діловий стиль одягу у повсякденні та класичний діловий стиль в державні та університетські свята.

IV. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ЗУНУ

4.1. З метою моніторингу дотримання членами університетської громади моральних та правових норм цього Кодексу в ЗУНУ створюється Комісія з питань етики (далі – Комісія). Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу та надавати пропозиції адміністрації Університету (факультетів та інститутів) стосовно накладання відповідних санкцій щодо окремих осіб.

4.2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про засади запобігання і протидії корупції» іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, цим Кодексом та Положенням про Комісію з питань етики, яке затверджується Вченою радою ЗУНУ.

4.3. Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це Комісію. Наприклад:

- Якщо студент чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс, він може звернутися за консультацією до Комісії.

- Якщо викладачі чи студенти Університету потрапили у ситуацію, в якій існує можливість тиску на їх незалежність, об'єктивність, чиниться тиск на їхню думку (із боку керівництва, колег чи батьків), дані факти повинні бути доведені до відома Комісії.

- Моральним обов'язком викладача є протистояння практиці неетичної та некомпетентної діяльності колег та виносити обговорення цього питання на розгляд Комісії.

Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до Комісії з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

Неприйнятно як подавати безпідставні чи анонімні скарги, так і підтримувати їх подання.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Університету, за поданням Комісії з питань етики.

5.3. Зміни та доповнення до Кодексу може вносити вчена рада ЗУНУ.

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

ПОГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

Людмила ТРУФАНОВА